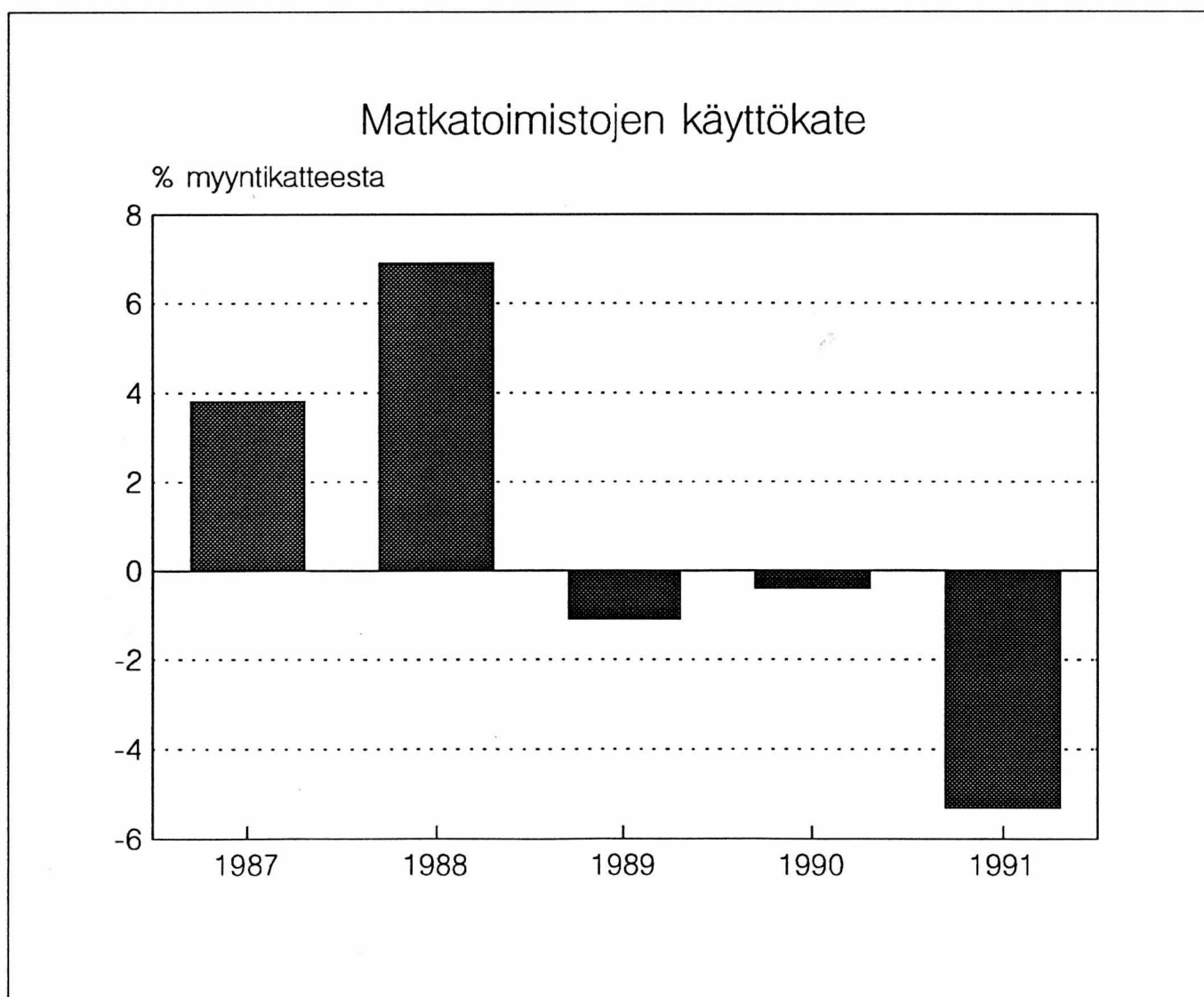

Matkatoimistojen tilinpäätöstilasto

Resebyråernas bokslutsstatistik
1991

05.11.1992

Katsaus

Ulkomaanmatkailun kasvu hidastui

Suomalaiset tekivät viime vuonna 5,4 miljoonaa matkaa ulkomaille, kolme prosenttia edellisvuotta enemmän. Persianlahden sotatapahtumat pudottivat vuoden alkupuoliskolla varsinkin seuramatkojen matkustajamääriä. Suomen talouslama ja heikentynyt yleinen markkinatilanne vähensivät myös liikematkojen kysyntää.

Matkoista 2,1 miljoonaa tehtiin lentäen. Niistä tilauslentoina tehtyjä seuramatkoja oli hieman yli 1,1 miljoonaa, kuusi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Ulkomaille suuntautuneen laivaliikenteen matkustajamäärä kasvoi peräti yhdeksällä prosentilla 2,7 miljoonaan. Yhdeksän matkaa kymmenestä tehtiin Ruotsiin. Lisäksi 24 tunnin risteilijöitä oli lähes puoli miljoonaa, 70 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Luvut perustuvat Suomen Matkatoimistoyhdistyksen tietoihin.

Matkustustaseen miinus ennallaan

Matkustustaseen vaje on kasvanut voimakkaasti vuosina 1982 - 1990. Viime vuonna matkailumenot ulkomaille olivat 11 miljardia ja tulot ulkomailta 5 miljardia markkaa. Kuuden miljardin markan alijäämä jäi vuoden 1990 tasolle.

Matkatoimistojen myynti laski

Talouselämyksen vuoksi yritykset vähensivät liikematkustusta ja kuluttajien alentunut ostovoima laski seuramatkojen kysyntää. Matkanjärjestäjät koettivat purkaa syntyneitä seuramatkojen ylitarjontaa alennuskilpailulla.

Vuonna 1991 matkatoimistot myivät ja välittivät matkoja 7,6 miljardilla markalla. Bruttomyynti putosi 7 prosenttia edellisvuodesta. Konkurssien takia vuoden 1991 tilastosta puuttuu kahden suurehkon matkatoimiston tiedot. Vuonna 1990 näiden osuus oli noin kaksi prosenttia bruttomyyntistä.

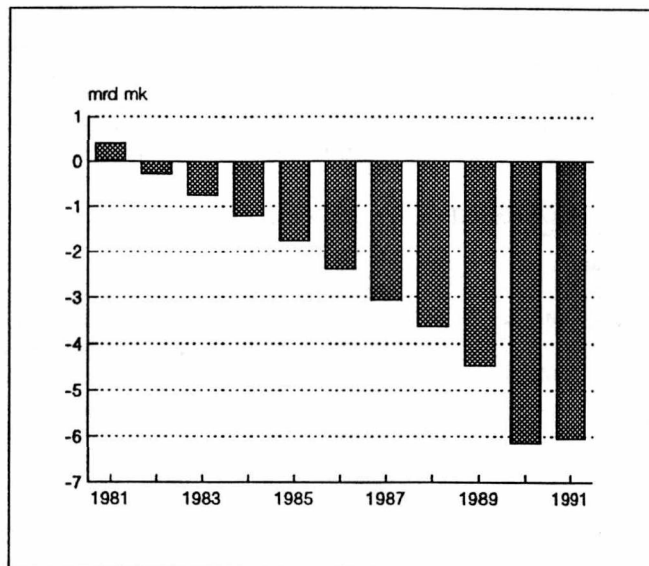
Myyntikatetta bruttomyyntistä jäi muuttuvien kulujen vähentämisen jälkeen 800 miljoonaa markkaa, 8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 1990. Myyntikate oli viime vuonna 10,6 prosenttia bruttomyyntistä.

Kannattavuusmittarit pakkasen puolella

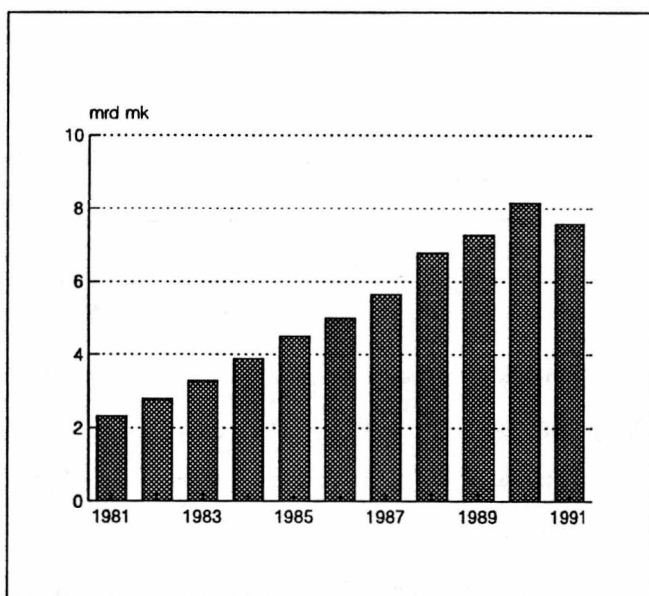
Viime vuoden huono kannattavuus edellisvuoteen verrattuna johtuu pääasiassa yhden suuren yrityksen poikkeuksellisen huonosta tilikaudesta.

Käyttökate putosi viisi prosenttiyksikköä -5,3 prosenttiin myyntikatteesta. Tästä johtuen myös rahoitustulos ja kokonaistulos heikkenivät. Edellinen laski -3,3 ja jälkimmäinen -5,2 prosenttiin myyntikatteesta. Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,5 prosenttia miinuksella.

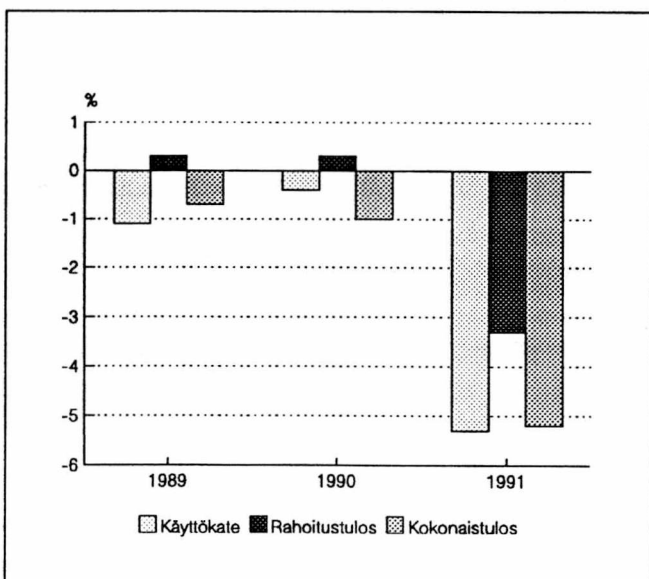
Tilikaudelta näytetty tappio, vajaat 42 miljoonaa markkaa, kasvoi lähes viisinkertaiseksi edellisvuodesta.

Kuvio 1. Matkustustase, netto, miljardia markkaa.

Kuvio 2. Bruttomyynti, miljardia markkaa.

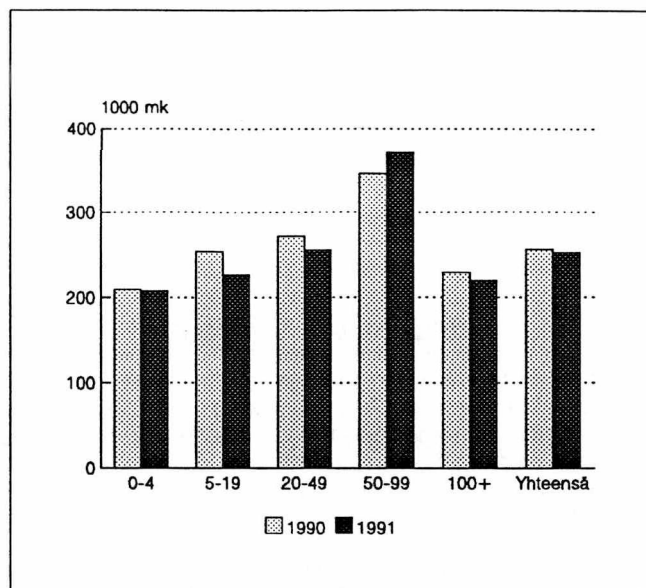
Kuvio 3. Käyttökate, rahoitustulos ja kokonaistulos, prosenttia myyntikatteesta.

Rahoitusrakenne heikkeni

Oman pääoman, varausten ja arvostuserien osuus taseesta laski viime vuonna 8,1 prosenttiin. Vierasta pääomaa oli 1,2 miljardia markkaa. Korollista vierasta pääomaa oli 360 miljoonaa. Korjoja maksettiin lähes 33 miljoonaa markkaa.

Henkilöstön määrä väheni

Matkatoimistot työllistivät viime vuonna lähes 3 700 henkilöä, parisataa edellisvuotta vähemmän. Toimistohenkilöstöä oli runsaat 3 200 ja oppaita sekä matkanjohtajia loput. Bruttomyyntiä toimistohenkilöä kohti kertyi 2,4 miljoonaa ja myyntikatetta 252 000 markkaa.

Kuvio 4. Myyntikate toimistohenkilöä kohti.
Kokoluokat henkilöstömäärän mukaan.

Kannattavuuden tunnuslukuja kokoluokittain vuodelta 1991

	Kokoluokka henkilöstön mukaan					Yhteensä
	0 - 4	5 - 19	20 - 49	50 - 99	100 -	
Matkatoimistojen määrä	72	56	15	10	6	159
Käyttökate-% ¹	1,8	-4,6	2,6	1,1	-12,7	-5,3
Rahoitustulos-% ¹	-3,8	-6,0	-0,6	3,2	-7,2	-3,3
Kokonaistulos-% ¹	-0,7	2,2	1,1	-3,9	-10,7	-5,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	7,2	-16,7	2,4	8,4	-7,4	-3,5

1) Luvut prosenttia myyntikatteesta

Rahoitustulos = Käyttökate + rahoitustuotot ja -kulut ./ oikaistut verot

Kokonaistulos = Rahoitustulos ./ kirjanpidon poistot + muut tuotot ja kulut

Sijoitetun pääoman tuotto-% = Tulos rahoituserien jälkeen + korkokulut + muut vieraan pääoman kulut / korollinen vieras pääoma + arvostuserät + varaukset + oma pääoma

1. Tunnuslukuja ja muita eriä Nyckeltal och övriga poster

	1991	1990	1989	1988
Laajuus				
Omfattning				
Bruttomyynti Bruttoförsäljning, milj.mk	7 580,6	8 153,9	7 277,8	6 785,8
Matkatoimistojen määrä tilastossa Antal resebyråer i statistiken	159	165	153	151
Toimipaikkojen määrä Antal arbetsställena	343	362	361	..
Koko henkilöstö Personal sammanlagt	3 682	3 888	3 237	3 456
Koko henkilöstön palkat Löner sammanlagt, milj.mk	354,7	391,9	316,3	304,0
Toimistohenkilöstö Kontorspersonal	3 187	3 418	3 237	3 119
Toimistohenkilöstön palkat Löner för kontorspersonal, milj.mk	324,9	359,6	316,3	..
Myönnetyt matkatoimistoluvat (netto) Beviljade tillstånd för resebyråverksamhet (netto)	244	246	237	226
Tehokkuus				
Effektivitet				
Bruttomyynti/toimistohenkilöstö Bruttoförsäljning/kontorspersonal, 1000 mk	2 379	2 386	2 248	2 176
Myyntikate/toimistohenkilöstö Försäljningsbidrag/kontorspersonal, 1000 mk	252	256	236	226
Kannattavuus				
Lönsamhet				
Myyntikate/bruttomyynti Försäljningsbidrag/bruttoförsäljning, %	10,6	10,7	10,5	10,4
Käyttökate/myyntikate Driftsbidrag/försäljningsbidrag, %	-5,3	-0,4	-1,1	6,9
Rahoitustulos/myyntikate Finansieringsresultat/försäljningsbidrag, %	-3,3	0,3	0,3	7,2
Sijoitetun pääoman tuotto Avkastning på investerat kapital, %	-3,5	3,4	2,6	11,6
Rahoitus				
Finansiering				
Rahoitusomaisuus/lyhytaikainen vieras pääoma Finansieringstillgångar/kortfristigt främmande kapital, %	118,4	127,0	125,3	136,9
Vieras pääoma/myyntikate Främmande kapital/försäljningsbidrag, %	149,7	127,2	133,9	125,0
Vieras pääoma/bruttomyynti Främmande kapital/bruttoförsäljning, %	15,9	13,7	14,1	13,0
Lyhytaikainen vieras pääoma/vieras pääoma Kortfristigt främmande kapital/främmande kapital, %	70,2	72,5	74,7	73,9
Omavaraisuusaste Soliditet, %	8,1	11,5	12,1	17,9
Poistoprosentti Avskrivningsprocent, %	11,4	12,2	10,2	14,4

2. Tuloslaskelma Resultaträkning

	1991		1990		1989	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Myyntikate						
Försäljningsbidrag	804,1	100,0	875,2	100,0	765,4	100,0
Kiinteät palkat						
Fasta löner	-327,4	-40,7	-360,7	-41,2	-316,3	-41,3
Muut henkilöstökulut						
Övriga personalkostnader	-81,1	-10,1	-101,9	-11,6	-93,4	-12,2
Vuokrakulut						
Hyreskostnader	-80,7	-10,0	-78,7	-9,0	-67,5	-8,8
Tietoliikennekulut						
Telekommunikationskostnader	-51,7	-6,4	-55,5	-6,3	-43,9	-5,7
Muut kiinteät kulut						
Övriga fasta kostnader	-306,3	-38,1	-281,9	-32,2	-253,0	-33,1
Käyttökate						
Driftsbidrag	-42,9	-5,3	-3,6	-0,4	-8,6	-1,1
Kirjanpidon poistot						
Bokföringsmässiga avskrivningar	-36,2	-4,5	-28,8	-3,3	-22,1	-2,9
Liiketulos						
Rörelseresultat	-79,1	-9,8	-32,4	-3,7	-30,7	-4,0
Rahoitustuotot ja kulut:						
Finansieringsintäkter och -kostnader:						
Korkotuotot						
Ränteintäkter	59,1	7,4	47,3	5,4	40,6	5,3
Muut rahoitustuotot						
Övriga finansieringsintäkter	3,8	0,5	0,4	0,0	0,9	0,1
Korkokulut						
Räntekostnader	-32,8	-4,1	-27,4	-3,1	-21,5	-2,8
Muut vieraan pääoman kulut						
Övriga kostnader för främmande kapital	-4,3	-0,5	-3,3	-0,4	-1,9	-0,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä						
Finansieringsintäkter och -kostnader sammanlagt	25,8	3,2	17,1	1,9	18,0	2,4
Tulos rahoituserien jälkeen						
Resultat efter finansiella poster	-53,3	-6,6	-15,3	-1,8	-12,6	-1,7
Muut tuotot ja kulut						
Övriga intäkter och kostnader	20,6	2,6	18,0	2,1	14,4	1,9
Tulos ennen varauksia ja veroja						
Resultat före reserveringar och skatter	-32,7	-4,1	2,6	0,3	1,8	0,2

2. Tuloslaskelma Resultaträkning

	1991		1990		1989	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Varausten muutos:¹ Förändring av reserveringar:						
Luottotappiovaraus Kreditförlustrerivering	1,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintavaraus Driftreservering	-0,2	-0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Muut varaukset Övriga reserveringar	-0,4	-0,1	-0,7	-0,1	0,6	0,1
Varausten muutos yhteensä Förändring av reserveringar sammanlagt	0,4	0,0	-0,4	-0,1	0,7	0,1
Välittömät verot/veronpalautukset² Direkta skatter/skatteåterbäring	-9,3	-1,2	-11,0	-1,3	-7,1	-0,9
Tilikauden tulos Räkenskapsperiodens resultat	-41,6	-5,2	-8,8	-1,0	-4,6	-0,6
Rahoitustulos Finansieringsresultat	-26,5	-3,3	2,4	0,3	2,0	0,3
Kokonaistulos Totalresultat	-42,0	-5,2	-8,4	-1,0	-5,6	-0,7
1 Lisäys -, vähennys + Ökning -, minskning +						
2 Omasta pääomasta katetut verot Skatter täckta med eget kapital	-0,2	-	-0,1	-	-0,4	-
Veronpalautusten siirrot omaan pääomaan Överföring av skatteåterbäring mot eget kapital	0,1	-	-	-	0,0	-

3. Tase Balans

	1991		1990		1989	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Vastaavaa						
Aktiva						
Rahoitusomaisuus						
Finansieringstillgångar	1 000,0	76,4	1 025,1	81,5	959,8	82,3
Vaihto-omaisuus						
Omsättningsstillgångar	10,9	0,8	7,2	0,6	11,0	0,9
Käyttöomaisuus						
Anläggningstillgångar	280,1	21,4	208,1	16,5	194,8	16,7
Muut pitkäaikaiset sijoitukset						
Övriga långfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvostuserät						
Värderingsposter	18,2	1,4	17,8	1,4	-	-
Vastaavaa yhteensä						
Aktiva sammanlagt	1 309,1	100,0	1 258,2	100,0	1 165,7	100,0
Vastattavaa						
Passiva						
Lyhytaikainen vieras pääoma						
Kortfristig främmande kapital	844,3	64,5	807,4	64,2	765,9	65,7
Pitkäaikainen vieras pääoma						
Långfristigt främmande kapital	359,2	27,4	305,8	24,3	258,8	22,2
Vieras pääoma yhteensä						
Främmande kapital sammanlagt	1 203,5	91,9	1 113,3	88,5	1 024,8	87,9
Arvostuserät						
Värderingsposter	0,0	0,0	-	-	-	-
Varaukset yhteensä						
Reserveringar sammanlagt	63,1	4,8	67,9	5,4	60,5	5,2
Oma pääoma yhteensä						
Eget kapital sammanlagt	42,5	3,2	77,1	6,1	80,4	6,9
Arvostuserät, varaukset ja oma pääoma yhteensä						
Värderingsposter, reserveringar och eget kapital sammanlagt	105,6	8,1	145,0	11,5	140,9	12,1
Vastattavaa yhteensä						
Passiva sammanlagt	1 309,1	100,0	1 258,2	100,0	1 165,7	100,0
Korollinen vieras pääoma						
Räntebelagt främmande kapital	362,7	-	302,8	-	269,7	-

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Matkatoimistojen tilinpäätöstilasto

Resebyråernas bokslutsstatistik
1991

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Enterprises
1992:18

Tiedustelut - Förfrågningar:

Rauno Viita
Veikko Kauranen
(90) 17 341

Tilastokeskus kouluttaa

Ey ja yritystilastot

- Keskiviikko 2.12.1992
Tilastokeskuksen koulutustilat, Helsinki
- Kurssilla selvitetään EY:n voimassa olevat eri asteiset säädökset, jotka koskevat yritystoiminnan tilastointia. Näihin säädöksiin joudutaan Suomessakin sopeutumaan ETA-sopimuksen myötä. Muutokset heijastuvat tilastojen tietosisältöön, luokituksiin ja tiedonkeruuseen.
- Kurssilla syvennyttään erityisesti teollisuuden, rakentamisen, kaupan, liikenteen, matkailun ja muiden palveluelinkeinojen tilastointiin.
- Kurssin hinta on 1 100 mk.
- Ilmoittautuminen ja ohjelmatilaukset:
Koulutussihteeri Sari Skonbäck, puhelin (90) 1734 2529
telekopio (90) 1734 2474

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

50 mk

ISSN 0784-8463
= Yritykset
ISSN 0786-2253